

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, vasárnap, 1908. február 2.

27. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vicolo dell' Ospedale. (Új Wurzer ház), I. em.
TELEFON 229. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónap . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos palit sorja 4) Mlér.

Egyről-másról.

A fiumei állami tisztviselők drágasági pótlékának a kérdése vetődött megint napirendre. Ez egy örök kérdés Fiumében, mert itt a drágaság is örök. A tisztviselőket pedig örökké gyarlóan fizetik. A kérdés megoldásától azonban még nagyon messze vannak a fiumei állami tisztviselők és még sokszor ad acta teszik ők még a memorandumukat és sokszor veszik is elő. Már ma is tengeri kígyó az ügyük, jóllehet, ezt nem a mozgalom megindítóinak a rovására kell írunk. Rendszerint az ugynevezett patronusok restségén mulik az efféle életbevágó kérdések megoldása. Hiába hangoztatják, hogy Fiume drága, drágább, mint a patika, a fiumei állami tisztviselők helyzetén nem fognak változtatni. Legalább egyhamar nem. Talán, ha marad pénz a tisztí fizetések felemelése után!

Más állam a tenyerén hordaná nemzet fiait, ha oly fontos missziót teljesítenének, mint a fiumei magyarok, akik már pusztán itt-tartózkodásukkal is államérdekeket jelentenek. Az államérdekek érvényesülése szempontjából azonban szintén memorandumot kellene a kormány elé vinni, mert azok sem látják magukat. Az államérdek itt abban nyilvánul meg, hogy szó sem essék államérdekről. S miután az állami tisztviselők anyagi helyzetén való reformálás is államérdek, előre elképzelhetjük, mennyire valószínűk meg az ebbe fektetett vérmes remények.

Az állam azonban nem mindenütt olyan fukar, mint a fiumei állami tisztviselőkkel szemben. Arra is rá akar cáfolni, hogy nem védi meg az állam fiumei érdekeit. Ime egy bizonyíték ennek az állításnak a megcáfolására: Az államnak gymnasiuma van. Állami gymnasium is a neve. Ennek új épületet szerez. Nagyon jezsuita módon azonban, mert amit beleépített, az nem az övé, hanem Fiume városáé. És mégis, állami gymnasiumnak csufoltatja magát. Az állam azonban olyan szemfényvesztő mozdulatokkal oldja meg ezt a kérdést, hogy az ember azt hihetné, hogy arányos üzletet köt Fiumével. Pedig a fiumei „állami” gymnasiummal eladja testét-lelkét.

Egyébként, soha se tudtuk belátni, hogy mire való ez az iskola Fiumében. Ez az olasz gymnasium előszitő iskolája a magyar egyetemeknek. Tehát a legnagyobb képtelenséget követik el ezzel a rendszerrel. Helyi politikai érdekeket oltanak meg a polgárság gyermekeinek a bőrén. Vagy neveljenek olaszországi egyetemeknek tanulókat s akkor maradjon meg az olasz nyelv (az állam ezt a szívesseget is megteheti az irredentistáknak), vagy alkosson magyar főgymnasiumot. Ha Fiume olasz középiskolát akar, akkor készítsen magának kereskedelmi, vagy ipariskolát, ahol befejeződik a pályára való theoretikus előkészítés. Ez aztán akármilyen nyelven is megtörténhetik, mert utána ugyanis a fizikai gyakorlatok követ-

keznek az iparosi pályán s valóságos üzleti munkát a kereskedelmi végzeteknél. Az államnak kell arról gondoskodnia, hogy Fiumében — egyelőre még nem szólva egyetemről — mindenféle magyar középiskola legyen. S ha ezután meg akarja azt a páratlanul nagy szívesseget tenni, hogy a saját ellenségeinek az idegen nyelvű iskolát építtet: akkor építsen olyat, amely nem előkészítője egy magasabb, magyar nyelvű iskolának.

A városi képviselőtestület tegnap esti ülésén egy újabb halcsarnok megépítését javasolták. De nem javasolták még azt, hogy haldrágaságra találjanak ellenmérget. Mert amíg a hal nem lesz olcsóbb, addig nem vigasztalódhatunk egy újabb halcsarnok láttán. A városi képviselőtestületben, az élelemuzsorások ez Eldorádójában egyébként hétről-hétre hallatszanak indítványok, javaslatok mindenféle ugynevezett reform érdekében. A legfőbb reform pedig, ami a megélhetési viszonyok elviselhetőségére irányulhatnék, még nem kelt ki a tojásból. Nem is fog kikelni, amíg az olyan beszeszelt kappanokra lesz bízva, mint Ossoinack Jancsi uram, akiről sohasem lehessen egy idő óta tudni, hogy mikor józan és mikor nem józan?

A horvát helyzet. Zágrábból írják nekünk, hogy biztos forrásból nyert értesítés szerint a választások február 26-án és 27-én lesznek.

A radikális szerbek legalább 14 mandátumra számítanak. A párt lapja kommunikét tesz közzé, amely szerint a párt és a bán közt megegyezés jött létre. A párt néhány tagja a minap megjelent a bánnál s előterjesztte: a parti álláspontját amely szerint a bán kinevezése teljesen törvényes módon történt. Ami a vasuti szolgálati pragmatikát illeti, azt a meggyőződésüket fejezték ki, hogy ezt a kérdést csak a regnikoláris deputációk útján lehet és kell megoldani.

Tomasics Miklós volt horvát miniszter, zágrábbi hírek szerint, magáévá tette Rauch bán programját és fölalta a vasutas pragmatika dolgában elfoglalt eddigi álláspontját. Tomasics a választásoknál föltétlenül föllep.

A horvát hivatalos lap legutolsó száma — mint Zágrábból jelentik — ismét tömeges tisztviselői áthelyezéseket közöl. A horvát ellenzéki körökben ezt a napról-napra ismétlődő jelenséget úgy magyarázzák, hogy Rauch báró presszionálni akarja a tisztviselőket, aminthogy a dolognak nincs is más célja.

A koalícióhoz tartozó független szerbek pártja tegnap egész nap ülésezett a zágrábi Royal-szállóban. Beható tanácskozás után a következő jelölésekben állapodott meg: Lika-Krbava vármegye (hol a szerb lakosság az összlakosság felét képezi) a következő jelölteket nevezték meg: Gracsász: Obradovics Pál pap (uj); Szerb: Krajnovics Péter szerkesztő (uj); Udbina: Banjanin Jovan szerkesztő; Korozenica: Pribicevics Szvetozár szerkesztő; Bollog: dr. Polovina Jovan ügyvéd. — Modrus-Fiume vármegye: Plaski dr. Medakovics Bogdán; Vojnic: Maucevic Vazul. — Zágráb vármegye: Vrginmoszt: Budislavljevics Bude szerkesztő; Glina: dr. Peles Dusan ügyvéd; Kosztajnicza: dr. Sztojanovics Bogdán ügyvéd

(uj). — Szlavóniában. Verőcemege: Dálya: Popovics Sándor eszéki nagybirtokos (uj). — Pozsega vármegye: Pakrács: dr. Markovics Milenko ügyvéd (uj); Szlatina: Belobrk Péter ügyvéd (uj). — Szerém vármegye. Mitrovica: dr. Popovics Dusan ügyvéd; Martinci: Csucakovics István mérnök (uj); Simanovici: Rudakovics István földműves (uj); Ó-Pazna: Markovics Radovan pap (uj); Irig: Rugolcs Viktor birtokos (uj). A párt még öt területben állít jelöltet. A harc, mely a kormány támogatására bizton számító szerb radikálisok ellen indul, igen hevesnek és elkésereedettnek ígérkezik.

A magyar és osztrák kereskedelmi tengerészet 1907-ben.

Már most meg lehet állapítani, hogy az új magyar és az osztrák szabadhajózási törvény kedvező hatással volt az 1907-ik esztendőben a kereskedelmi tengerészet fejlődésére. A kereskedelmi tengerészet legvitálisabb érdekei nyertek megoldást s nyomban, hogy a szabadhajózási törvény életbe lépett, nálunk is fokozódott a vállalkozási kedv. A régi társaságok siettek új hajókat beszerezni, forgalmukat új piacok felé terelni. De megalakult egy új hajózási társaságunk is, amely nagy jövőre hivatott. Az Atlantica ma még csak hat gőzessel rendelkezik, de építés alatt áll a társaságnak nyol újabb gőzöse is, amelyekkel rövid időn belül lép majd a magyar tengerentuli kereskedelem szolgálatába.

Általában véve a magyar és osztrák kereskedelmi tengerészet nagy fejlődést mutatott az elmúlt esztendőben. Hajóparkja 71.000 tonnatartalommal gazdagodott, amelyből hatvan százalék az új magyar gőzösökre esik, míg ellenben a hajóbeszerzések 27 egységben 94533 tonnát tesznek, amelyekre negyvenmillió korona befektetés jutott.

Ez a nagy haladás tulszárnyalja még az 1901. évben elért rekordot is, amikor azt hitték, hogy ezt az eredményt a két állam tengerészete nem érheti el többé. S ime öt esztendő leforgása alatt a magyar és osztrák tengerentuli forgalom annyira megerősödött, hogy a hajózási vállalatok kénytelenek voltak hajóparkjukat megnagyobbítani. Ez a fejlődés nem i véletlen alakulásából ered, hanem tartósan is ígérkezik.

A hajózási ipar, amely ma részvénytársasági alapokra van fektetve, megszűnt a nagy haszonra leső spekulációk tere lenni. A hajózási társaságok szabad kezet nyertek s működésüket hajóparkjuk nagyobbitásával egyre jobban kiterjeszkehdhetik, annál is inkább, mivel a pénzintézetek nagy része is hajózási üzlettel is foglalkozik. S főképpen ennek tulajdonítható, hogy a válságos 1907. esztendőben a magyar és osztrák kereskedelmi tengerészet oly váratlan fejlődésnek indult.

A Veritas magyar osztrák hivatal kimutatása szerint kereskedelmi tengerészetünk lajstromba 22 hosszujáratu és parti vitorlás 8900 tonnatartalommal és 226 gőzhajó 451,193 tonnatartalommal volt beiktatva. 1907-ben építés és beszerzés után ez a hajópark 27 gőzessel, illetőleg 94,553 tonnatartalommal szaporodott. Ez idő alatt hajóprés következtében 4 vitorlášhajónk 5518 tonnatartalommal és 8 gőzhajónk 18,068 tonnatartalommal elveszett. A magyar és osztrák kereskedelmi tengerészet tehát 1907. december 31-én 18 (— 4) vitorlášhajóval 3382 tonnatartalommal és 245 († 19)

gözssel, 531,040 tonnatartalommal rendelkezett.

A legjelentékenyebb fejlődést az Egyesült osztrák hajózási társaság (Austro Americana és Fratelli Cosulich) érte el. Ez a vállalat a transzatlantikai személyforgalom lebonyolításának céljaira öt hatalmas hettős csavaru gőzöst építtetett Angliában husz millió koronáért. Az új gőzöket az elmúlt év folyamán át is adták a forgalomnak. A *Laura* és *Alice* egyenként 6125 tonnatartalmúak, az *Argentina* 5191, az *Occania* 5368 tonnata, talommal bír, míg a *Marta Washington* 6000 tonnatartalomra épült. Ezenkívül a mellékforgalom lebonyolítására három áruszállító gőzöst is szerzett be a társaság. Ezek pedig a *Gilda*, *Elene* és az *Elda* s majdnem mindegyik közel nyolcszáz tonnatartalmú. A társaság hajóparkja nagyság tekintetében már közel áll Ausztria legnagyobb tengerhajózási vállalatához, az osztrák Lloyd hajóparkjához.

Az elmúlt évben létesült *Atlantica* hajózási társaság az Angol-osztrák bank alapítása s magyar és angol pénzcsoport rendelkezései feletti. A fiatal társaság hat új gőzöst szerzett be Angliában. A *Magyarország* 3693, a *Szereényi* 3699, a *Kossuth Ferenc* 4809, a *Gróf Serényi Béla* 3698, a *Pollacek* 3692 és a *Moravitz* 4799 tonnatartalommal épült.

A *Magyar Keleti Tengerhajózási Társaság* szintén két szép hajót helyezett forgalomba: a *Turul* 3555 és az *Orsova* 3548 tonnatartalmú gőzöket.

Az *Adria* hajózási társaság az elmúlt esztendőben nem szerzett be új hajót, s csak az állammal kötött szerződésének meghosszabbítása után tervezte az új hajók beszerzését és új járatok létesítését.

A *Navigazione Libera Triestina* öt új hajót helyezett forgalomba. A Gerolinich-féle hajózási társaság két új gőzöst építtetett.

Az *Osztrák Lloyd* is csak két új hajóval gazdagodott, a *Baron Beck* és a *Palacky* egyenként 3891 tonnatartalmú gőzökkel.

A fiemei *Magyar-horvát hajózási társaság* 1907-ben forgalomba helyezett gőzösei a *Senj* 224, a *Maros* 545 tonnatartalmú. Az első a triezsi hajógyárban, az utóbbi a lussinpiccolói hajógyárban épült. Ez a két gőzös, továbbá a Lloyd két új hajója képezték egyébiránt az 1907. esztendőben az osztrák hajóépítészeti összes elkészült munkáit.

Az osztrák Lloyd a lefolyt évben hat ócska hajóját adta el olasz társaságoknak. De elvesztette egyik nagy hajóját, az Imperatrixet is, amely mint ismeretes a Clophonisis zátonyszirtjein, Kréa szigete mellett pusztult el s az alkalommal 44 ember, köztük 42 tengerész vesztette az életét.

Az 1907. esztendő tengerészetének történetéhez tartozik a Dalmatia hajózási társaság megalakulása, amely a Negri, Topics, Rismondo és Zaratina társaságok egyesülésével s az osztrák kormány hathatós támogatásával létesült.

A magyar iskolahajó kérdése is közelebb jutott a megoldáshoz. A szabadhajózási törvényben kötelezettséget vállalt arra, hogy a magyar iskolahajót, amelynek létesítéséhez a „Budapesti Hírlap” gyűjtése útján járult a magyar társadalom, az állam költségén építteti föl. Az Országos Gyermekvédő Liga is nemes feladatra vállalkozott. Tizenegy gyermeket helyezett el a Magyar Keleti Tengerhajózási társaság „Turul” és „Orsova” gőzösein, hogy ott tengerészre neveljék őket.

(f. o.)

UJDONSÁGOK.

Farsangi naptár.

Február 1. Kiskereskedők alkalmazottainak bálja.

Február 1. A vasutasok országos szövetsége fiemei kerületének bálja a Corsia Deák-szállóban, a vasutas árvaház javára. Kezdeté este 9 órakor.

Február 2. Második álarcosbál a Comunaleban. Kezdeté este 9 órakor.

Február 5. A 79. Jellacsics ezred tisztikarának mulatsága a Deák-szálló nagytermében. Kezdeté este 9 órakor.

Február 8. A „Falco” kerékpáregyesület nagy bálja a Corsia Deák-szálló nagytermében. Kezdeté este 9 órakor.

Február 8. Bál a Casino Patriotticóban.

Február 9. Harmadik álarcosbál a Comunale színházban. Kezdeté este 9 órakor.

Február 12. Az olasz jótékony egyesület bálja.

Február 16. Negyedik álarcos bál.

Február 19. Nagy „biancorosa” álarcos bál.

Február 22. Filharmonikusok jelmez bálja.

Február 23. Filharmonikusok nagy bálja.

Február 23. Nagy álarcosbál a Comunale színházban. Kezdeté este 9 órakor.

Február 26. A Jellacsics ezred tisztikarának jelmezbálja a Deák-szálló nagytermében.

Február 29. Nagy bál a Casino Patriotticóban.

Március 1. Nagy gyermekbál a Comunale-színházban. Kezdeté délután 3 órakor.

Március 3. Utolsó álarcosbál a Comunale-színházban.

— **Rappresentanza.** A városi képviselőtestület tegnap délután 6 órakor Vio Ferenc dr. polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen 38 rappresentante vett részt. Elmaradását igazolta Eidlitz Hugó. A jegyzőkönyv hitelesítése után az elnök melegen elparentálta Milenich Pétert, a minap elhunyt városi hivatali intézőt, aki hosszú éveken át, még valóságos időben is lelkiismeretesen intézte a város dolgait. A polgármester ezután közli, hogy Capudi Celso január 25-én levelet intézett hozzá, amelyben bejelenti, hogy rappresentantei tisztéről és a bizottságokban viselt tagsági állásáról lemond. A bejelentést a rappresentanza tudomásul vette s a legközelebbi ülésen tárgyalni fogja. A polgármester ezután bejelenti, hogy Grassi városi mérnököt a triezsi állami hivatalba nevezték ki s ezért itt hagyja a városnál viselt állását. A rappresentanza tudomásul veszi. A podesta ezután Meixner Artur egy interpellációra válaszol, amelyet a városi penztárak és a számvéviszték ellenőrzése dolgában tett. Ossoinack János az új halcsarnok építése dolgában terjeszt be javaslatot. A rappresentanza legközelebbi ülésén fogja a kérdést tárgyalni. Bruss Armin rövid felszólalása után Dardi Vazul az új városi dirigente megköszöni a kinevezését. A dohánygyári munkásoknak a rappresentanza átengedi a Comunale színházat a február 15-ére tervezett bálra. Ezután a felső Belvedere utca szabályozását tárgyalják. A gimnáziumra vonatkozóan elfogadják az építési tervét és a konviktusalap szabályozását. Végül a mulatóhelyek új ideiglenes szabályzatát fogadták el. A szabályzat nyolc szakaszból áll s már ismeretes olvasóink előtt. A legfontosabb intézkedés benne az, hogy megtöltje a nyilvános házokban a bornak és egyéb szeszes italoknak az árusítását. Ezzel az ülés véget ért.

— **A Carmania utban.** A Cunard társaság *Carmania* gőzöse Nápolyból Alexandriába indult és e hó 5-én érkezik kikötőnkbe. Kedvezőtlen idő esetén a hajó nem jön be a kikötőbe. A hajót az osztrák Lloyd-társaság *Pluto* nevű vontató gőzöse fogja a kikötőbe vontatni.

— **A Zara megmentése.** A Dalmatia hajózási társaság *Zara* gőzöse, amely tegnapelőtt jutott zátonyra Valbandon és Fasana között, még mindig nem menekült meg. Tegnap másodszer is megkísérelték a mentési munkát, de minden eredmény nélkül. Ma a Lloyd *Pluto* gőzöse ment a helyszínére, hogy a *Zara* gőzöst bevontassa a zátonyról. Az a hír, mintha a *Zara* seulyos sérüléseket szenvedett volna, nem felel meg a valóságnak. A hajón semmi baj nincsen.

— **Nagy vasutas bál.** Ma este tartja a vasutasok szövetségének fiemei kerülete nagy farsangi bálját a Corsia Deák-szálló nagytermében. A mulatság iránt városszerzte nagy az érdeklődés s a jelekből következtetve bizonyosra vehető, hogy a vasutas bál lesz a farsangi mulatságok koronája. Ott lesznek a bálon a fiemei magyarság számottevő tagjai, a vasutascsaládok szép számban. A táncra kész fiataloknak Barca Jenő a kitűnő cigányprímás zenekara fogja huzni a talp alá valót. A mulatság este fél 9 órakor kezdődik.

— **Balla Kálmán és a kayosvári szinkör.** A Kaposvárott megjelező Somogyvármegyében olvassuk a következőket: *Balla Kálmán*, a pozsonyi színház igazgatója kérvényt adott be a városhoz, hogy a nyár folyamán ismét ő jöhessen le Kaposvárra. A kérvény tanács elé kerül, amely dönteni fog a szinkör kiadása fölött. Persze ez a döntés csak az lehet, hogy *Balla Kálmán* kapja meg a színházat, mert másnak nem is adhatják, mivel a miniszter már úgy döntött, hogy Kaposvár a pozsonyi színházgató nyári állomása. Minek akkor az a nagyképzű tanácsi döntés? Inkább az új szinkör dolgát vinnék már előbbre az újabb kátyuból, míg újra rá nem ir a polgármesterre a késeedelmeskedés miatt a színházeti főlgyelő.

— **Az államvasutak újabb vagonrendelése.** Nemrégiben adtunk hírt arról, hogy az államvasutak kocsiparkjának kiegészítése céljából Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter 50 millió értékű különböző vasuti kocsikat rendelt. Ugy látszik azonban, hogy még ez a nagyarányú megrendelés sem elég, hogy a hiányt pótolják, mert az államvasutak igazgatósága felhívta a vaggongyarakat, hogy 747 személykocsi szállítására tegyenek ajánlatot. Az ajánlat beadásának határideje e hó 25-ikén járt le s a gyárak benyújtották a részletek ajánlatokat. Amde az államvasutak igazgatósága azt kívánta, hogy még ebben az esztendőben szállítsék az egész mennyiséget, amire azonban a gyárak nem vállalkoztak, azzai indokolván elhatározásukat, hogy nagyon el vannak látva munkával s nem tudják ebben az évben szállítani az összes kocsikat, legfeljebb csak egy részét a megrendelésnek, a többi kocsi szállítására hosszabb terminust kérnek. A kereskedelmi minisztériumban még nem döntöttek az ajánlatok felett. A megrendelt vasuti kocsik ára megközelíti a 30 milliót.

— **Kirándulások a tengeren.** A magyar-horvát tengeri gőzhajózási társaság f. hó 2-án, vasárnap (kedvező idő esetén) a következő tengeri kirándulásokat fogja rendezni:

Ikába és Lovranába a „Sava” gőzössel délután 2.30 órakor órakor, érintve menetben Voloscat és Abbáziát. Visszaindulás Ikából 5.45 órakor este érintve utjában Abbáziát is. Ha azonban a hajó kedvezőtlen időjárás miatt Abbáziában ki nem köthetne, akkor Voloszában fog kikötni. Menetár oda- és vissza, személyenként 80 fillér.

Abbáziába a „Stefánia” és „Lovrana” gőzöskökkel felváltva délelőtt 7, 8, 9, 10, 11 és 12 órakor azután délután 2, 3, 4, 5 és 6 órakor. Utolsó hajójárat Abbáziából vissza esteli 7 órakor. A Fiuméből déli 12 órakor és az Abbáziából délután 2 órakor induló hajók, Voloscat is érintik. Menetár oda- és vissza személyenként 1 kor. 20 fill.

Fiuméből Abbáziába az „Istriano” gőzössel d. e. 9.30 és 11.30 órakor, továbbá d. u. 2.30 és 4.30 órakor.

Abbáziából Fiuméba az „Istriano” gőzössel d. e. 10.30 órakor, továbbá 12.30, 3.30 és 5.30 órakor délután. Menetár személyenként 20 fillér. Jegyek a hajón kaphatók.

— **Az állami felsőbb leányiskolában** hétfőn, f. hó 3-án, kezdődnek meg a mult hóban e helyen jelzett tanfolyamok.

— **Nagy elite álarcosbál.** A Corsia Deák-szálló tulajdonosa kedden, február 11-én szállodája összes felszíni termeiben egy a fiemei legelőkelőbb közönségnek szánt elite-álarcosbált rendez, mely az idei farsangnak egyik kimagasló eseménye lesz. A jegyek ára úgy van megállapítva, hogy az estély csak a legjobb közönségnek legyen hozzáférhető. Családjegy 12 korona, személyjegy 5 korona.

— **A gyorsírást elsajátítani óhajtók figyelmébe!** A Fiumei Magyar Gyorsírókör kebelében alakult gyorsíró-tanfolyamon a tanítás már megkezdődött és még rövid ideig vétenek fel jelenkezők. Tehát, akik a gyorsírást megtanulni óhajtják, azok jelentkezzenek a tanfolyam vezetőségénél minden kedden és pénteken este 8 és 9 óra között a „Kereskedők és Iparosok” egyesületének helyiségében (a városi takarékpénztár épületében Caffé Grande mögött, földszint) az első vásárcsarnok bejáratával szemben.

— **Porcellán — üveg. Hüttl Tivadar, Budapest, V., Dorottya-utca 14., cs. és kir. udv. szállító, porcellángyáros legújabb képes árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi.** Bel- és külföldi porcellán, üveg és angol fayenceok. Legnagyobb választék étkező-, káves-, teás- és mosdókészletekben, valamint használati és dísz tárgyakban. Teljes kelengyék. Saját porcellángyár Budapesten. Olcsó árak.

— **Az egészség elixirje.** Rómában és Nápolyban divatos télen, hogy a délelőtti meleg órákban az anyák leküldik csemetéiket dadáikkal az utcára sétálni és ilvenkor a sok járókelő örömtelen gyönyörködik a sok kedves babában. Egy idő óta feltűnik a sok kicsiny baba egészségtől duzzadó, nevető arca, úgy hogy a dadákat lépten-nyomon megállítják — különösen az anyák — és kíváncsiak érdeklődnek, hogy a babácska minek köszönheti kitűnő formáját. Ilyenkor megtudják azt, — ma már közismert dolog Rómában és Nápolyban — hogy a dadák naponként 2—3 üveg „Szent István védegyű Dupla malatásört” isznak és nem győzik eleget dicsérni e magyar származású sör izét és nagy tápértékét. Tehát magyar sörön nő fel és lesz egészséges, erős az új generáció.

— **A gimnazisták mulatsága.** A fiu-
mei állami főgimnázium felsőbb osztályu ta-
nulói, mint már jelentettük, február 25-én a
Corsia Deák-szálló nagytermében hangverseny-
nyel egybekötött táncmulatságot rendeznek. A
meghívókat a mulatságra most küldik szét.

— **Mozgófényképek.** Az „Edison“ moz-
gófényképszínház legújabb műsora: A gyöngy-
halász. — Részlet a „Trobadur“ operából
gramofon és zenekari kísérettel. — A kis
újszó. — Madame Sans-Gêne.

**Szerkesztőségünk és kiadó-
hi vatalunk telefonszáma (ugy interur
ba n, mint helyi beszélgetésekre) 229
Nyomdánk telefonszáma (közvet-
lenül lapzárta előtt felmerülő sürgős
tudósítások számára) 920.**

TÁVIKAT. TELEFON.

A képviselőház ülése.

Aehrenthal expozéjának hatása.

Jekelfalussy a királynál.

Képviselőválasztás.

A sajtó haramiái.

Papp Elekné temetése.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, febr. 1. A képviselőház mai
ülésén *Justh Gyula* elnököl.

Az ülés megnyitása után felolvasták *Décsy*
Zoltán államtitkár levelét, amelyben bejelenti,
hogy görnyeszegi mandátumáról lemond. Ezu-
tán harmadszori olvasásban is elfogadták az
erdélyi birtokrendezésről szóló törvényjavasla-
tot. Majd az ügyészi és bírói tervezet reform-
járól szóló törvényjavaslatot tárgyalják.

Szász József elfogadja a javaslatot, bár
sok igazságtalanság van benne.

Bródy Ernő elfogadja a javaslatot, de
megjegyzi, hogy sok kívánság maradt kielégít-
etlenül.

Batthyány Tivadar szerint nem szabad
megfelekedni a napidíjasokról.

Leugyel Zoltán is elfogadja a javaslatot.
Sok kivetni valót talál benne.

Az ülés végén *Popp Csicsó* egy vidéki
bíróválasztás ügyét teszi szóvá.

Ezzel az ülés véget ért.

Aerenthal expozéjának hatása.

KONSTANTINÁPOLY, febr. 1. Aerenthal
báró magyar és osztrák külügyminiszternek a
műrzségi egyezmény 3. pontjáról tett kijelen-
téseit, amelyeket legutóbb a Bécsben tanács-
kozó magyar delegáció külügyi albizottsága
előtt tett, nagy megnyugtatóst kelt a Balkán
államok rezidenciáiban. Mindenütt elismeréssel
beszélnek a politikai tényezők arról a jóindu-
latu igyekezetről, amelyet a monarchia a Bal-
kán országaival szemben tanúsít.

Jekelfalussy a királynál.

BÉCS, febr. 1. A király ma délelőtt
hosszabb kihallgatáson fogadta *Jekelfalussy* La-
jos honvédelmi minisztert.

Képviselőválasztás.

CSIKSZEREDA, febr. 1. Az itteni kerü-
letben ma folyt le a képviselőválasztás. Két
függetlenségi jelölt volt: *Hajnócy István* dr. és
Novák Albert. Délelőtt 11 órakor a szavazatok
aránya így oszlott meg:

Hajnócy 227
Novák 9

Délben *Novák* bejelentette visszalépését,
mire *Hajnócy István* drt. képviselőnek kiál-
tották ki.

A sajtó haramiái.

BUDAPEST, febr. 1. A budapesti rend-
őrség erőiesen folytatja a zsaroló sajtóhara-
miák ellen a nyomozást s ma ismét egész
önszövetkezettnek jutott a nyomára. Az eive-
temült emberek, mint a *Radikális Ujság* és a
Korbács című zuglapok munkatársai végigzsa-

ERBISTI GIOVANNI „All' Universo“

FIUME, Via del Fosso 2.

rollták a főváros közönségét. A három munka-
társat, a két lap szerkesztőjét és kiadóját a rend-
őrség letartóztatta. A nyomozást folytatják. A
sajtóharamiák vezére *Garai Manó*, akit Fiumé-
ban ismernek, mert ez a sajtókalóz többször
ellátogatóit a korona gyöngyébe s ott is több
helyen sikerült végigzsarolni azokat, akikre
hálóját kiterítette.

Papp Elekné temetése.

BUDAPEST, febr. 1. *Papp Elekné*, aki
a piarista gimnázium igazgatói szobájában főbe-
lőtte magát, ma temették el. A temetésen meg-
jelent *Josipovich Geza* horvát miniszter is.
Kinos feltűnést keltett, hogy *Horváth Béla* bel-
városi plébános hivatkozva az öngyilkosságra
nem akart segédkezni a temetésnél s így egy
ferencvárosi káplán temette a szerencsétlen
asszonyt. A koporsóra a férj is küldött koszorú-
t, de az öngyilkos asszony apja visszautasít-
totta.

Szerkesztői üzenetek.

P. J. Csak hirdetés alakjában közölhető.

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes pel-
dányai kaphatók a „Globus“ hirdapelasító üz-
letben, Vincenzo de Domini-utca. — Az *Ivanich-
fele* hirdapelasító üzletben. — A m. kir.
dohánynagyfőzsdében, Piazza Elisabetta. — *Ca-
puti Remulo* likőrüzletében, Deák Corso. —
Trbojevic G. papirkereskedésében Via del Molo.
Barbis Gio. trafikban, Via Adamich és kiadó-
hivatalunkban.

Minden a kihordás vagy szét-
küldés körül felmerülő panaszt le-
velezőlap vagy telefon útján szives-
kedjenek nekünk bejelenteni.

Felelős szerkesztő: *Korcsmaros Mándor*.

Szerkesztő és lapigazgató: *Murai Jenő*.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknént kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Dr. PACHANY A.

FOGORVOS FIUMÉBAN

működik minden hétfőn, szerdán és csütörtökön d. u. 3—5

„VILLA FELICE“ ABBAZIÁBAN.

Rauschel Ferenc

első fiumei kézmű- és divatáruháza

a Corsón levő nagyarányu
árutermeit szives figyelmébe
ajánlja ugy a helybeli közön-
ségnek mint a Fiumében és
környékén időző idegeneknek.

Egy csinosan butorozott szoba

kiadó V a Pomero 18. sz. III. emelet, tengeri
kilátással.

— Óriási készletek az idényre —

elegáns, modern és elsőrendű
kész férfi-és gyermek - ruhákban.

Nagy raktár szörmeárukban.

Ruhák mértékre is készítettnek

Grand 6 Prix

Vigyázat a véd-
jegyre. Vigyázat a véd-
jegyre.

Dr. Angyán, Dr. Elischer, Dr. Herzel, Dr. Ketty
Dr. Korányi, Dr. Laufenauer, Dr. Liebmann, buda-
pesti egyetemi tanárok, Dr. Glax tanár, Dr. Ebel,
Dr. Gorsky, Dr. Kostecky, Dr. Szemere, Dr. Szi-
geti abbaziai, Dr. Ebers, Dr. Coltell, cirkevencai,
Dr. Giordano, Dr. Velo velencei és sok más jeles
orvosi kapacitás a

SZENT ISTVÁN védjeggyü

Dupla malátasört

a kőbányai Polgári serfőző r. t. gyárt-
mányát ajánlják, melynek kiváló gyógy-
és üdítő hatása fölülmulhatatlan.

a „GOLIÁT“ malátasör
10 fillérrel olcsóbb.

Árusítják Fiumében:

Agonia Francesco via Ciotta, Angelini Giuseppe
Fiumara, Bach Milan via Giuseppe, Caritasio Ni-
colò via Governo, Gambrinus Buffet via Lido,
Grünfeld Buffet Corsia Deak, Moravec Carlo
Corso, Pasticceria Salamon Corso, Schittar Gio-
vanni Piazza Zichy, Stochel Giovanni via Ales-
sandrina, Tones Valentino Corso, Unione Com-
mestibili e Coloniali via del Pino, Máv. fo-
gyasztási szövetkezet l unto Franco.

Tévedés az,

ha bárki, akár reklám céljából akár más szán-
dékkel azt állítja, hogy jobb magyar ételeket,
vagy jobb magyar borokkal szolgál, mint az
egyedüli, jó hírnevű

MAGYAR VENDÉGLŐ

magyar otthon

„Riva Szapary“, az *Adria* palota mellett. Az
előkelő magyarság találkozó helye.

Butorozott szobák tengeri kilátással kaphatók.

Használt és új

zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt
zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226 sz.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszappanok, az összes ásvá ivvizek,
toilettecikkek és szépitőszerek, stb. stb.

Magyar mészáros! Vásárcsarnok 24-26 sz.!

Bátorkodom a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a fiumei központi vásárcsarnokban (első csarnok 24-26 sz.)

magyar mészárszéket nyitottam.

Marha- borju- és sertéshúst és mindenféle hús-
neműt kifogástalan minőségben és mindenkor
friss állapotban árusítok.

A mélyen tisztelt háziasszonyok és a vendéglősi kar szives pártfogását kéri

tisztelettel
REICH VILMOS.

Pontos kiszolgálás! Jutányos árak!

Házhoz szállítás kívánatra!

Vendéglősöknek árkedvezmény!

CRNKOVIC
szálloda, penzió és kávéház.
CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart mentén, a mólótól 2 pezcnyire.

Kitünő magyar és német konyha.

Kitüntetve a német orvos kongresszus által.

Eredeti magyar és német fajborok valamint Müncheni és Pilseni sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan alkalmas hely.

Olesó árak.

Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: **CRNKOVIC JÓZSEF.**

„PORKERT”
fényképészeti műterme
ABBAZIÁBAN, a Slatina fürdő mellett.

Kitünő felvételek a nap bármely szakában.

Villa Dražica
Abbazia.

Szép fekvés, kilátással a tengerre.

Kényelmesen berendezett szobák

MÉRSEKELT ÁRAKON.

Bonbonnière Möve
Előkelő Mulató

Abbazia Bristol - szálló

Estenként nemzetközi varieté-
előadások kizárólag elsőrendű
művészi erők felléptetésével.

Kitünő szellőztetés.

Vas- és érczárú-üzlet
Simper János

Fiume, Via Governo 20.
Telefon 402.

Kályhák, sparherdek,
kályhavédők, széntartók
stb. nagy raktára.

Különlegességek
konyhaedényekben.

A magyarok legkedveltebb pensiója és étterme a

SLATINA
étterem és pensio
ABBAZIÁBAN

szemben a Slatina fürdővel.
Gyönyörű árnyas kert. — Kitünő konyha. —
Tiszta italok. — Mérsékelt árak.

Pensió Vier Jahreszeiten
ABBAZIA.

Előkelő és kellemes otthon, pazar
kényelemmel bereendezve, nagy árnyas
kerttel. Fürdők a házban.

Kitünő konyha.

Mérsékelt árak.
Telefon.

Hotel Pension Herkules
ABBAZIA.

Modern kényelemmel berendezett ház a molóval szemben. — Hires konyha. Családok részére mélyen leszállított árak.

E lapra hivatkozók kedvezményben részesülnek.
Tulajdonos: Wilsch Albert

Mignon Pensió
Volosca (a moló melletti)

A legszebb és legkényelmesebb
otthon Voloscában.

Figyelmes kiszolgálás.

Mérsékeltárak.

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

A
„De la Ville“
kávéházban

ma és minden este
BARCA JENŐ
jeles kaposvári cigány zenekara
hangversenyez.

Lokey kávéház
ABBAZIA.

Reichsstrasse, a kurpark átellenében.
Magyarok kedvenc találkozó helye.

Figyelmes kiszolgálás.

Cinematograf „EDISON“
Mozgófénykép-terem
VIA FIUMARA 2. SZÁM.

A legszebb és legtekintélyesebb vetítési szerkezettel.
Villanyosan szellőztetett s kényelmes ülésekkel berendezett nézőtér.
Állandó előadások d. u. 1/25-től kezdve.
Állandó bérletjegyek is válthatók a pénztárnál.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

OH JAJ!
Köhögés, rekedtség és légutakgyulladás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái
az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboza 1 és 2 korona.
Próbadozoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NADOR” gyógyszertár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Megfojt az átkozott köhögés!
Egger-mellpasztillái! csakhamar meggyógyított!

KAPHATÓ FIUMÉBEN: Accurti Károly, Babic Hinko, Mizzan Adorján, Prodam János, Schindler Adolf gyógyszertárakban, Rosenkört Gusztáv.

Szálloda és pensió Ertl
ABBAZIA.

Reichsstrasse. A kurpark mellett.
Tulajdonos: Trotter Viktor.

A magyarok legkedveltebb lakhelye.
Kitünő és elismert konyha.
Előzékeny kiszolgálás. Mérsékelt árak.

PENSIO STEINACKER
ABBAZIA
A WANDBAHN KÖZELÉBEN.

Kitünő **KOSER** konyha.
Elegáns balkonos szobák gyönyörű tengeri kilátással.

Családok részére nagy kedvezmény
Mérsékelt árak. Figyelmes kiszolgálás.

HIRDETÉSEK felvételnek a kiadóhivatalban.